

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Tos/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316010321
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8316010321.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M, MBA na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23.11.2021, v trestnej veci proti ods. R.. G. E., pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/57/2016 dňa 13.07.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 Tr. poriadku z r u š u j e napadnuté uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Humenné podľa § 70 ods. 1 Tr. poriadku pre uvádzanie nepravdivých okolností urážajúcich sudcu, ktorými odsúdený R.. G. E., nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom V. M. XX, XXX XX K. odôvodňuje námietky zaujatosti sudcu zo dňa 11. júna 2018, uložil odsúdenému poriadkovú pokutu vo výške 10,00 (desať) eur.

Proti tomuto uzneseniu podal, v zákonom stanovenej lehote, sťažnosť odsúdený (vtedy obžalovaný), ktorú odôvodnil tým, že pokutovať ktoréhokoľvek obvineného za to, že uplatňuje svoje právo na spravodlivý proces, navyše ešte pred rozhodnutím o samotnej námietke zaujatosti, len na základe nejasného vyjadrenia sudcu, že sa jedná o výmysly, považuje za neprípustné. Sudca sa navyše v uznesení o poriadkovej pokute neodvoláva na možno už vydané uznesenie o námietke zaujatosti, len urazene reaguje na skutočnosti uvádzané v námietke, pričom za takejto situácie by mal obzvlášť kontrolovať svoje konanie. Namietal ďalej samotné uloženie pokuty v tom smere, že nevyhnutným predpokladom jej uloženia je predchádzajúce upozornenie na možnosť jej uloženia, čo sa v danom prípade nestalo. Považuje tiež za neprijateľnú situáciu, aby sa sudca cítil urazený na základe skutočností v námietke uvedených, pričom ich považuje sám sudca za výmysel. Vzhľadom na nevysporiadanie sa so samotnou námietkou mal za to, že celé konanie je nezákonné, pričom o zaujatosti svedčí aj samotné správanie sudcu voči nemu na pojednávaniach. Ďalej poukázal na to, že sudca v uznesení o tejto poriadkovej pokute rozsiahlo spomína dôvody uloženia predchádzajúcej poriadkovej pokuty, ku ktorým sa ale on dostatočne vyjadril v sťažnosti voči predmetnému uzneseniu, kde predniesol podrobné argumenty vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu a jeho nedokonalostiam. Je teda neprijateľné, aby sa sudca odvolával na neprávoplatné uznesenie. Definujúc pojem neustrannosti sudcu uzavrel, že podľa jeho názoru konajúci sudca v jeho trestnej veci atribúty neustrannosti nespĺňa. Zároveň opätovne vzniesol námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi v rámci sťažnostných dôvodov a žiadal, aby vec bola odňatá zákonnému sudcovi. Navrhol preto, aby sťažnostný súd napadnuté uznesenie zrušil.

Na podklade takto riadne a včas podanej sťažnosti obžalovaným ako osobou na to oprávnenou krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, a zistil, že sťažnosť je dôvodná, aj keď z iných ako namietaných dôvodov.

Z dôvodov napadnutého uznesenia, ktorými súd prvého stupňa odôvodnil uloženie poriadkovej pokuty, vyplýva, že obvinený na hlavnom pojednávaní dňa 07.06.2018 vzniesol námietku zaujatosti sudcu a na výzvu, aby ju konkretizoval, uviedol, že dôvodom je to, že dcéra sudcu študovala so synom obvineného na gymnáziu. Samosudca poučil obžalovaného o povinnosti strany vzniesť námietku bez meškania v zmysle § 31 ods. 4 Tr. poriadku, zároveň ho upozornil, že o nej nebude konať. Obvinený na tomto hlavnom pojednávaní viackrát prerušoval prednes samosudcu, o čom svedčí zvukový záznam. Obvinený podal písomným podaním zo dňa 11.06.2018 námietku zaujatosti sudcu, ktorú odôvodnil tým, že v roku 2006 mu mal sudca (vtedy ešte ako advokát) svojím autom brániť vo výjazde z parkoviska. Sudca mal na neho kričať a pohrdavo a útočne sa k nemu správať. Ďalším dôvodom námietky má byť sudcovo odmietnutie natiahnutej ruky obvineného, ktorý sa snažil „dodržať základné podmienky spoločenskej etikety a vzájomne si potriasť rukou“ - no sudca tento úmysel ignoroval a navyše „s odporom v očiach tichšie oznámil, že mu mám dať pokoj“. Samosudca považoval tieto tvrdenia za výmysly, ktoré však sú spôsobilé pôsobiť voči jeho osobe urážajúco. Vzniesť námietku zaujatosti sudcu pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní (§ 31 ods. 1 Tr. poriadku), je povinnosťou, ktorú musí strana splniť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Túto povinnosť si však obvinený zjavne vykladá ako právo, ktorého výkon zneužíva s cieľom spôsobiť prieťahy v konaní. Obvinený bol viackrát upozornený na obsah vyššie citovaného stanovovania, bol poučený o tom, že súd nebude o jeho „námietkach“ rozhodovať - ak si vylovil z pamäte udalosť (ktorú si vymyslel) spreď dvanástich rokov, neuviedol ju bez meškania - o pridelení veci samosudcovi JUDr. O. O. sa musel dozvedieť najneskôr dňa 09. apríla 2018 (deň konania hlavného pojednávania), preto námietka vznesená o dva mesiace neskôr, nebola vznesená bez meškania. Samosudca tak musel pristúpiť k tomuto poriadkovému opatreniu, pretože nemožno totiž vylúčiť, že obvinený si vymyslí ďalšie konštrukcie a následne bude žiadať, aby súd o nej rozhodoval ako dôvode zaujatosti sudcu (s cieľom spôsobiť prieťahy v konaní).

Podľa § 70 ods. 1 Tr. poriadku, kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, alebo policajtovi správa urážlivo, alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz, alebo nevyhovie výzve alebo predvolaniu podľa tohto zákona, toho môže sudca a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt potrestať poriadkovou pokutou do 1 650 eur; ak ide o právnickú osobu, až do 16 590 eur. Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty musia byť dotknuté osoby vopred upozornené.

Predovšetkým je potrebné prisvedčiť súdu prvého stupňa, že odsúdený predmetnú námietku zaujatosti vzniesol evidentne oneskorene s poukazom na ust. § 31 ods. 5 Tr. poriadku, v zmysle ktorého sa má námietka zaujatosti vzniesť bez meškania, len čo sa strana dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Nakoľko skutočnosti uvádzané odsúdeným v predmetnej námietke zaujatosti sa mali stať ešte v roku 2006 a odsúdený sa už skôr dozvedel, ktorému sudcovi pripadla jeho trestná vec, pričom námietku zaujatosti v tom čase nevzniesol, o takejto námietke konajúci súd správne nekonal s poukazom na ust. § 32 ods. 6 Tr. poriadku. Zároveň je potrebné uviesť, že časť namietaných skutočností, ktoré sú súčasťou aj dôvodov sťažnosti, sa týka procesného postupu sudcu v konaní, čo tiež v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia nie je dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu. Odsúdený si musel byť vedomý týchto skutočností, bol na uvedené vopred upozornený a teda takéto evidentne procesne neúčinné námietky zaujatosti, navyše založené na prezentovaných dôvodoch, ktoré sú skôr charakteru subjektívnych dojmov odsúdeného voči zákonnému sudcovi a ktoré odsúdený nijakým spôsobom nepreukázal, boli aj z pohľadu krajského súdu účelové s cieľom predĺžovať konanie a narúšať jeho dôstojnosť.

Vyššie popísané správanie odsúdeného, ktoré spočívalo v účelovo oneskorenom vznesení námietky zaujatosti, na základe ničím nepodložených skutočností vo vzťahu k zákonnému sudcovi, uvádzaných navyše po uplynutí 12 rokov od doby, kedy k ním malo dôjsť, zakladalo podľa názoru krajského súdu v čase uloženia poriadkovej pokuty jeden z dôvodov pre jej uloženie v zmysle § 70 ods. 1 Tr. poriadku, teda rušenie konania, resp. nevhodné (urážlivé) správanie sa voči súdu, za splnenia podmienky predchádzajúceho upozornenia na možnosť a dôvody uloženia poriadkovej pokuty z dôvodov v zmysle § 70 ods. 1 Tr. poriadku (zápisnica o hlavnom pojednávaní dňa 09.04.2018, č. I. 425), preto v zmysle citovanej právnej úpravy mal samosudca zákonný podklad pre uloženie poriadkovej pokuty odsúdenému. Je potrebné zdôrazniť, že konajúci súd uložil poriadkovú pokutu v symbolickej sume 10,-eur, ktorej uloženie malo mať predovšetkým preventívny a výchovný efekt.

Z obsahu predloženého spisu ale sťažnostný súd zistil, že napadnuté uznesenie bolo vydané dňa 13.07.2018, pričom dňa 27.08.2018 bolo doručené odsúdenému. Dňa 31.08.2018 bola súdu prvého stupňa doručená sťažnosť odsúdeného proti tomuto uzneseniu. Súd prvého stupňa však predložil sťažnosť na rozhodnutie Krajskému súdu v Prešove až dňa 10.11.2021, t. j. po uplynutí doby viac ako 3 rokov od vydania uznesenia o uložení poriadkovej pokuty.

V nadväznosti na dobu, ktorá uplynula od uloženia poriadkovej pokuty, krajský súd považuje za potrebné poukázať na podstatu poriadkovej pokuty, ktorá ako poriadkové opatrenie slúži na vynútenie rešpektovania autority súdu a je represiou za porušenie právnej povinnosti rešpektovať súd niektorou zo strán v prebiehajúcom konaní. Represia ako taká má však význam a želaný efekt, len pokiaľ je ukladaná a aj realizovaná v blízkej časovej súvislosti po previnení. Rovnako aj poriadkové opatrenie musí nasledovať bezprostredne za porušením právnej povinnosti a to vrátane konania o sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bola poriadková pokuta uložená, pretože vzhľadom na odkladný účinok sťažnosti strany v konaní k vymáhaniu poriadkovej pokuty je možné pristúpiť až po právoplatnosti jej uloženia.

Vzhľadom na povahu a podstatu poriadkových pokút je preto potrebné sťažnosti proti uzneseniam, ktorými bolo uložené poriadkové opatrenie, predkladať krajskému súdu čo najskôr, nie po uplynutí niekoľkých mesiacov, či dokonca v niektorých prípadoch rokov. Tu je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutia o uložení poriadkovej pokuty nepresahujú spravidla rozsah dvoch strán, teda na ich vyhotovenie nie je potrebný dlhší časový úsek. Z praxe často z obsahu spisov vyplýva, že neprávoplatné ukládanie poriadkových pokút bez ich reálneho vymáhania nemá želaný efekt, pretože kým konajúci súd predloží vec sťažnostnému súdu s veľkým časovým odstupom, uloží medzičasom spravidla viacero ďalších pokút za ďalšie porušenia povinností.

V prejednávanej veci bol spis na rozhodnutie o sťažnosti predložený sťažnostnému súdu nielen s veľkým časovým odstupom po uplynutí takmer jedného roka od uloženia poriadkovej pokuty, ale aj v čase, keď konanie už je právoplatne ukončené od 02.05.2019. Sťažnostný súd preto skonštatoval, že takýto postup konajúceho súdu je neefektívny a v danom prípade sa úplne vytratil význam poriadkovej pokuty ako represívneho opatrenia za porušenie právnej povinnosti.

Na základe týchto dôvodov preto krajský súd na podklade sťažnosti odsúdeného napadnuté uznesenie postupom podľa § 194 ods. 1 Tr. poriadku zrušil.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.